

Opsparing i Danmark og Norden

Undersøgelse af opsparing, opsparingsformer og bevæggrunde

TNS Gallup har på vegne af Nordnet undersøgt, hvordan befolkningen i Danmark og de øvrige nordiske lande sparer op.

Undersøgelsen omfatter blandt andet omfanget af økonomisk buffer, løbende opsparing, opsparingsformer og begrundelser for opsparingsmønstre.

Undersøgelsen er gennemført af TNS Gallup på vegne af Nordnet, og gennemførtes i oktober 2010. Den bygger på 4000 interviews med danskere, svenskere, nordmænd og finner i alderen 16-74 år.

1. Sammenfatning

- Danskerne har størst økonomisk selvtillid i Norden
- Store geografiske forskelle på opsparing i Danmark
 - Nordjyder bedst til at spare op
 - Flest sjællændere med lille økonomisk buffer
 - Syddanskere har ikke råd til at spare op
 - Flest rige i Hovedstaden
 - Midtjyder betaler af på boliglånet
- Unge voksne har dårlig økonomi

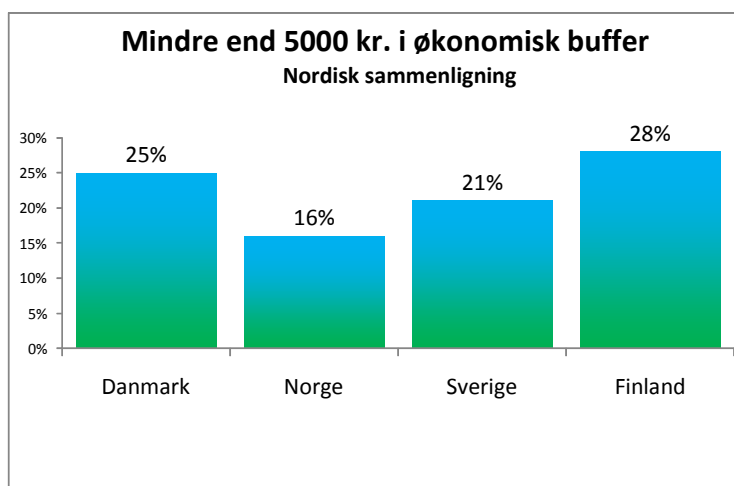
2. Danskerne har størst økonomisk selvtillid i Norden

Danskerne er det folk i Norden, hvor flest føler, at de har en tilstrækkelig stor økonomisk buffer. Samtidig har en ud af fire danskere ingen eller en meget lille buffer, og Danmark er det land i Norden, hvor færrest sparer op lige nu. Det viser en undersøgelse som Gallup har foretaget på vegne af Nordnet.

Danskerne er det nordiske folk, som har den største økonomiske selvtillid. Hvor 36% af danskerne oplever, at de allerede har en tilstrækkelig stor økonomisk buffer, svarer kun 19% af finnerne, 22% af nordmændene og 26% af svenskerne bekræftende på samme spørgsmål.

I forhold til vores nordiske naboer, har vi dog i Danmark en høj befolkningsandel uden økonomisk buffer. Hele 25% af danskerne har ingen eller under 5000 kr. i økonomisk buffer. Ca. 350.000 danskere mangler med andre ord det overskud, som er nødvendig, for at klare uventede eller større udgifter som større indkøb til julen.

Sammenligner man Danmark med de øvrige nordiske lande, ser statistikken bedre ud for nordmændene og svenskerne, mens finnerne har den største andel med en lille økonomisk buffer i Norden. I Norge er andelen med lille eller ingen buffer nede på 16%, hvilket altså bekræfter det velkendte billede af vores nordiske nabo som et rigt olieland. Også i Sverige har en lavere del af befolkningen en lille buffer, nemlig 21%, mens Finland har den største andel økonomisk udsatte, 28%.

Samtidig er Danmark det land i Norden, hvor flest lige nu har fravalgt den løbende opsparing. Hele 30% svarer, at de ikke regelmæssigt sparer op. Det er den højeste andel i Norden, tæt fulgt af Finland med 29%. De tilsvarende tal for Norge og Sverige er henholdsvis 20% og 18%.

Den mest almindelige begrundelse i hele Norden for ikke at spare op, er at man ikke har råd. Danmark er dog det land, hvor færrest forklarer manglende løbende opsparing med mangel på overskud. Hvor 42% af danskerne ikke føler, at de har råd til at spare op, ligger niveauet i Finland helt oppe på 57%.

- Det er ikke alle, som har råd til at spare op. Noget kunne dog tyde på at mange danskere ville være i stand til at spare meget mere op, end de gør i dag, men at det som holder dem tilbage er et vist økonomisk overmod. For de fleste fører det til en mere langsigtet økonomisk sikkerhed, hvis man finder en teknik til at spare en lille smule op hele tiden. Sparer man det op, som svarer til tre kopper kaffe latte om ugen, har man på et år sparet mere end 5000 kr. op. Så er vi oppe på nogle niveauer, hvor man kan begynde at overveje om de skal blive stående på kontoen, eller investeres i værdipapirer, siger Max Gandrup, Landechef for Nordnet Danmark.

Et andet punkt hvor danskerne adskiller sig fra de øvrige nordiske folk, er måden vi sparer op på. Danskere sparer ikke på samme måde som finner, nordmænd og svenskere op i investeringsforeninger, også kaldet fonde. Kun 4% af danskerne sparer op på denne måde mod 19% af finnerne, 20% af nordmændene og hele 43% af svenskerne. Danskerne er imidlertid godt med, når det gælder at spare op direkte i aktier og obligationer, her ligger vi på niveau med svenskerne og foran finnerne og nordmændene.

- Danskerne har ikke den samme tradition for opsparing i investeringsforeninger. Man investerer enten direkte i aktier eller holder sig til bankbogen. Men for mange ville investeringsforeninger være en god mellemvej. Det er ofte en mere risikobetonet opsparingsform end en opsparingskonto, men det er en opsparingsform som samtidig giver en god spredning af investeringen, og som generelt medfører et væsentligt bedre afkast over tid end bankbogen, siger Max Gandrup, Landechef for Nordnet Danmark.

Det er en generel trend i hele Norden, at man ikke oplever manglende viden om forskellige opsparingsformer som et problem, og at man ikke føler behov for flere råd fra banken om opsparing.

- Det er bemærkelsesværdigt og meget positivt at høre, at så mange føler, at de selv er i stand til at vælge, hvad de vil investere i, uden hjælp fra banken. Mulighederne for at få information på nettet, har gjort den klassiske bankrådgiver overflødig for de fleste, siger Max Gandrup, Landechef for Nordnet Danmark

Nuværende løbende opsparing (Norden)

(inkl. afbetaling af lån, ekskl. pension via arbejdsgiver)

	Sverige	Norge	Danmark	Finland
Sætter penge ind på en bankkonto	55%	59%	51%	44%
Betaler jævnligt penge ind til investeringsfonde og lignende	43%	20%	4%	19%
Øger regelmæssigt min beholdning af aktier eller obligationer	8%	5%	8%	7%
Betaler regelmæssigt af på et bolig- eller realkreditlån	36%	41%	32%	30%
Betaler regelmæssigt af på andet lån med sikkerhed, f.eks. billån	16%	13%	16%	14%
Anden måde	5%	9%	5%	4%
Nej, jeg sparer ikke regelmæssigt op i øjeblikket	18%	20%	30%	29%

Begrundelser for ikke at spare mere op (Norden)

	Sverige	Norge	Danmark	Finland
Jeg har simpelthen ikke råd	44%	47%	42%	57%
Jeg synes, jeg sparer nok op allerede	40%	33%	32%	29%
Jeg ville gerne spare mere op, men det bliver bare ikke til noget/ er ikke god til at få det gjort til en vane	9%	14%	10%	5%
Det er surt at spare for meget op, pengene er til for at blive brugt!	11%	4%	7%	8%
Jeg ville gerne spare mere op, men jeg ved for lidt om, hvilke opsparingsformer, der ville passe mig	6%	3%	4%	4%
Jeg ville gerne spare mere op, men jeg savner hjælp fra banken til, hvordan jeg bør lægge min opsparing	3%	3%	2%	1%
Min økonomiske buffer er tilstrækkelig stor, som den er	26%	22%	36%	19%
Hvis jeg har brug for penge, vil jeg hellere tage et nyt lån	1%	2%	1%	2%
Hvis jeg har brug for penge, vil jeg hellere udvide mine eksisterende lån	2%	5%	4%	2%

3. Store forskelle på danskernes opsparing

Undersøgelsen viser samtidig, at der er store regionale forskelle i Danmark, når det gælder størrelse af opsparing. I Region Sjælland finder man den største gruppe, som har en buffer, der er mindre end 5000 kr. (28%), mens det tilsvarende tal for Region Hovedstaden er 21%. Samtidig befinder den største gruppe, som er rige, sig i hovedstadsregionen, hvor 28% har sparet mere end 100.000 kr. op, mens kun 17% i Syddanmark (Syddanmark og Fyn) har en tilsvarende opsparing. I Nordjylland finder man den største gruppe med en solid opsparing på 10.000 kr. eller derover.

Buffer til uforudsete udgifter (Danmark og regioner)

(eksklusive. lån/kredit)

	Danmark	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland
Har ingen økonomisk buffer overhovedet	7%	6%	5%	7%	7%	9%
Mindre end 1.000 kr.	6%	5%	11%	5%	6%	3%
1.000 – 4.999 kr.	12%	10%	12%	15%	13%	12%
5.000 - 9.999 kr.	10%	11%	10%	9%	12%	10%
10.000 – 24.999 kr.	12%	11%	7%	17%	11%	12%
25.000 – 49.999 kr.	13%	11%	18%	9%	14%	15%
50.000 – 74.999 kr.	8%	8%	8%	8%	8%	6%
75.000 – 99.999 kr.	5%	4%	5%	7%	4%	5%
100.000 kr. eller mere	23%	28%	20%	17%	21%	26%
Ved ikke	5%	6%	4%	6%	3%	3%

Løbende opsparing (Danmark og regioner)

(Inkluderet afbetaling på boliglån, men eksklusive pensionsopsparing via arbejdsgiver)

	Danmark	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland
Sætter penge ind på en bankkonto	51%	49%	55%	52%	49%	50%
Betaler jævnligt penge ind til investeringsfonde og lignende	4%	5%	2%	4%	5%	3%
Øger regelmæssigt min beholdning af aktier eller obligationer	8%	6%	9%	8%	9%	9%
Betaler regelmæssigt af på et bolig- eller realkreditlån	32%	30%	35%	31%	36%	31%
Betaler regelmæssigt af på andet lån med sikkerhed, f.eks. billån	16%	13%	11%	18%	21%	23%
Anden måde	5%	5%	4%	4%	3%	7%
Nej, jeg sparer ikke regelmæssigt op i øjeblikket	30%	32%	26%	32%	30%	28%

Begrundelser for ikke at spare mere op (Danmark og regioner)

	Danmark	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland
Jeg har simpelthen ikke råd	42%	40%	40%	47%	44%	37%
Jeg synes, jeg sparer nok op allerede	32%	33%	34%	25%	31%	40%
Jeg ville gerne spare mere op, men det bliver bare ikke til noget/ er ikke god til at få det gjort til en vane	10%	8%	9%	15%	10%	12%
Det er surt at spare for meget op, pengene er til for at blive brugt!	7%	9%	5%	5%	6%	8%
Jeg ville gerne spare mere op, men jeg ved for lidt om, hvilke opsparingsformer, der ville passe mig	4%	3%	3%	6%	3%	4%
Jeg ville gerne spare mere op, men jeg savner hjælp fra banken til, hvordan jeg bør lægge min opsparing	2%	2%	2%	2%	2%	-
Min økonomiske buffer er tilstrækkelig stor, som den er	36%	34%	39%	40%	34%	35%
Hvis jeg har brug for penge, vil jeg hellere tage et nyt lån	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Hvis jeg har brug for penge, vil jeg hellere udvide mine eksisterende lån	4%	4%	4%	4%	4%	5%

3.1 Nordjyder bedst til at spare op

Nordjylland er den landsdel, hvor flest har en økonomisk buffer på mere end 10.000 kr. Det viser en undersøgelse gennemført af Gallup på vegne af Nordnet. Af undersøgelsen fremgår det dog også at Nordjylland har den største befolkningsandel, som slet ikke sparer noget op.

Nordjyderne er gode til at spare op. I Nordjylland har 64% af befolkningen lagt mere end 10.000 kr. til side til dårligere tider, hvilket kan sammenlignes med 58% i resten af landet. Samtidig er nordjyderne også godt med, når det gælder størrelsen af opsparingen – 26% har sparet mere end 100.000 kr. op, hvilket kun overgås af hovedstadsregionen med 28%.

- Det er en god tommelfingerregel, at man mindst bør spare det op, som svarer til en månedsløn, og nordjyderne er dem, som har forstået dette bedst, siger Max Gandrup, Landechef for Nordnet Danmark.

Undersøgelsen viser samtidig også, at hver fjerde dansker har mindre end 5.000 kr. i økonomisk buffer til uforudsete udgifter. De lever med andre ord på marginalerne og bruger hele månedslønnen på forbrug, uden at tænke på morgendagen. Blandt nordjyderne har 9% slet ingen økonomisk buffer, hvilket er den højeste andel i landet.

Gallup har også undersøgt, hvad danskerne sparer op i lige nu, og det viser sig, at hovedparten holder sig til bankbogen. Her er der dog også regionale forskelle, eksempelvis betaler nordjyderne i højere grad end andre danskere af på lån til bil, båd eller lignende (23%). Samtidig ligger nordjyderne også lige over gennemsnittet, når det gælder løbende investering i aktier og obligationer (9%), noget som kan være medvirkende til den generelt højere opsparing i landsdelen.

- Det er en god ide at afbetale på sine lån, men hvis det er den eneste opsparing, som man har, står man i en uheldig situation, når man pludselig har brug for penge. Man bør også sørge for at have en opsparing, hvor man hurtigt kan trække penge ud. Om det skal være en opsparingskonto eller opsparing i værdipapirer, er lidt et spørgsmål om temperament, men nordjyderne synes at have forstået, at værdipapirer ofte giver en bedre forrentning, siger Max Gandrup, Landechef for Nordnet Danmark.

3.2 Flest rige i hovedstaden

Hovedstaden er den region, hvor den største del af befolkningen har en økonomisk buffer på mindst 100.000 kr. Samtidig er andelen af befolkningen, som ikke sparer op, høj i hovedstaden. Det viser en undersøgelse, som Gallup har gennemført på vegne af Nordnet.

I Region Hovedstaden har 28% af befolkningen en buffer på mindst 100.000 kr., og dermed skiller regionen sig ud som den danske region, hvor flest har en stor opsparing. Når det gælder at spare op her og nu, deler Hovedstaden dog samtidig førstepladsen med Region Syddanmark som den region hvor flest ikke sparer op. Hele 32% sparer ikke noget op for tiden, og 9% angiver, at det er fordi pengene er til for at blive brugt.

- Det er positivt, at så mange i hovedstaden har en stor økonomisk buffer, men samtidig er der mange i regionen, som helt fravælger en løbende opsparing. Selvfølgelig er det vigtigt at leve livet, og storbyen er fyldt med spændende tilbud. Men vil man have råd til at leve godt, også når en uforudset udgift dukker op, bør man sørge for at have en økonomisk buffer. En god tommelfingerregel er at spare det op, som svarer til en månedsløn, siger Max Gandrup, Landechef for Nordnet Danmark.

3.3 Flest sjællændere med lille økonomisk buffer

Region Sjælland er den region i Danmark, hvor den største gruppe af befolkningen ikke har en opsparing til at dække uforudsete udgifter som en sammenbrudt vaskemaskine. Det viser en undersøgelse, som Gallup har gennemført på vegne af Nordnet.

Undersøgelsen viser at 28% af befolkningen i Region Sjælland har mindre end 5000 kr. i økonomisk buffer til uforudsete udgifter. Samtidig viser undersøgelsen dog også, at der i forhold til resten af Danmark generelt er en god opsparingsmoral på Sjælland. Kun 5% af sjællænderne svarer, at de slet ikke har en økonomisk buffer, og samtidig er Sjælland den landsdel, hvor flest sparer op lige nu.

- I det store hele er sjællænderne næsten lige så gode som resten af danskerne til at spare op, men man finder samtidig den største gruppe på Sjælland, som kun har en meget lille opsparing. For den enkelte kan uforudsete udgifter dermed betyde, at man bliver nødt til at ty til at låne flere penge, noget som langt hovedparten af de adspurgte ikke har lyst til. Det er en fornuftig indstilling, da det både koster mange penge at låne, og samtidig medfører det mindre økonomisk uafhængighed, siger Max Gandrup, landechef for Nordnet Danmark.

Sjællænderne er danmarksmestre i opsparing på bankkonto, 55% svarer, at det er sådan, de sparer op. Samtidig ligger sjællænderne helt i bund, når det gælder at spare op i investeringsforeninger. Kun 2% sparer op på denne måde, hvilket er halvt så meget som landsgennemsnittet, som er på ca. 4%. Dette er igen i forhold til de øvrige nordiske lande et usædvanligt lavt tal.

- Trenden med at danskere skyr investeringsforeninger er endnu tydeligere på Sjælland end i resten af Danmark. Man sætter hellere pengene ind på en bankbog, det føles tryggere. Til sammenligning sparer hele 43% af svenskerne op i investeringsforeninger. Ulempen med en almindelig bankkonto, er dog at forrentningen de senere år har været meget lav. Sparer man op på lidt længere sigt bør man klart overveje at tage en højere risiko for at øge afkastet, eksempelvis ved at investere i en kombination af obligations- og aktieafdelinger i investeringsforeninger, siger Max Gandrup, landechef for Nordnet Danmark.

Den næstmest almindelige måde at spare op på blandt sjællændere, er at afbetale på boliglån. Godt 35% gennemfører løbende afbetalinger mod ca. 32% på landsplan.

3.4 Ikke råd til at spare op i Syddanmark

Region Syddanmark har den største befolkningsgruppe, som ikke sparer op lige nu. Det viser en undersøgelse gennemført af Gallup på vegne af Nordnet. Samtidig viser undersøgelsen, at regionen har den største befolkningsandel, som ikke føler, at de har råd til yderligere opsparing.

Ifølge undersøgelsen sparer 32% af befolkningen i Region Syddanmark ikke op lige nu, og dermed deler regionen førstepladsen som den mindst opsparende region med Hovedstaden. Undersøgelsen viser også, at 27% af syddanskerne har mindre end 5000 kr. i økonomisk buffer til uforudsete udgifter.

- For den store gruppe, som kun har en meget lille opsparing, kan uforudsete udgifter betyde, at man bliver nødt til at ty til at låne flere penge, noget som langt hovedparten af de adspurgte ikke har lyst til. Det er en fornuftig indstilling, da det både koster mange penge at låne, og samtidig medfører at man bliver mere økonomisk udsat, siger Max Gandrup, landechef for Nordnet Danmark.

Indbyggerne i Syddanmark har generelt en mindre opsparing end gennemsnittet i Danmark, og regionen har samtidig Danmarks laveste befolkningsandel med mere end 100.000 kr. i opsparing (17% mod 23% i hele landet). Spørger man syddanskerne hvorfor de ikke sparer mere op end de gør, svarer 47%, at de ikke har råd, hvilket er den højeste andel i landet. Samtidig finder man i Syddanmark også den laveste andel i Danmark, som er tilfredse med niveauet på deres opsparing (25% mod 32% i hele landet).

- Syddanskerne føler ikke at de har økonomisk råderum til at spare op. Det er dog også værd at bemærke, at det også er i Syddanmark man finder den største gruppe som er usikre på, hvordan de skal gribe det an, og på hvilke opsparingsformer, som passer dem bedst. Begynder man med at overføre et mindre beløb til en opsparingskonto en gang om måneden, har man et godt udgangspunkt. Og i dag ligger der flere udmærkede guides på nettet, hvor man kan få hjælp til at sammensætte sin opsparing og investering, siger Max Gandrup, landechef for Nordnet Danmark.

3.5 Midtjyder betaler af på boliglånet

Midtjyderne er danmarksmestre i at afbetale lån. Det viser en undersøgelse gennemført af Gallup på vegne af Nordnet.

Når indbyggerne i Region Midtjylland skal svare på hvordan de sparer op lige nu, svarer 36% at de afbetaler på huslånet, 21% at de afbetaler på lån til biler og lignende. Samtidig har 26% af midtjyderne ingen økonomisk buffer, og 30% sparer ikke noget op lige nu.

- Det er fornuftigt at afbetale på sine lån, og det vil jeg virkelig anbefale alle at gøre. Men på den korte bane er det dog vigtigt også at have en buffer til uforudsete udgifter. Begynder man med at overføre et mindre beløb til en opsparingskonto en gang om måneden, har man et godt udgangspunkt. Og i dag ligger der flere udmærkede guides på nettet, hvor man kan få hjælp til at sammensætte sin opsparing og investering, siger Max Gandrup, landechef for Nordnet Danmark.

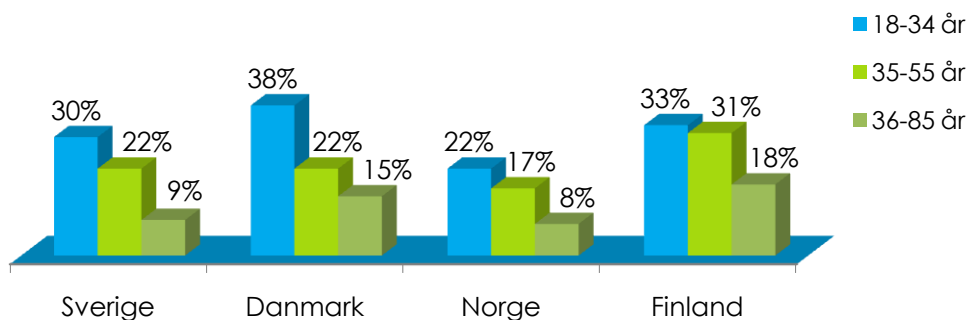
4. Unge voksne har dårligst økonomi

Ser man på forskelle i aldersgrupper, viser undersøgelsen, at ”generation Y” – dem som er født i 70’erne og 80’erne, i Danmark såvel som resten af Norden er den gruppe, som har den mindste økonomiske buffer. Samtidig er det den gruppe, som har mindst overskud til at spare op.

I gruppen af voksne over 35 år har næsten 4 ud af 10 danskere mindre end 5000 kroner til uforudsete udgifter. Mere end hver tiende dansker har slet ingen økonomisk buffer. Dem, der er født i 40’erne, har en helt anden økonomisk tryghed, kun 15% har en buffer på mindre end 5000 kr. og 4 ud af 10 danskere har mere end 100.000 kr. til rådighed til uforudsete udgifter. I gruppen af personer op til 34 år er tallet 7%.

- Sammenligningen af forskellige generationer af danskere viser tydelige forskelle. Folk født i 60’erne er de bedste til at spare op, her har 79% en opsparing i en eller anden form, sammenlignet med lidt over 60% i generation Y samt blandt dem, der er født i 40’erne. Dem fra 60’erne er gode til at spare op, fordi de ofte ejer deres hjem og afbetaler lån, siger Max Gandrup, Landechef for Nordnet Danmark.

Har mindre end 5000 kr. i buffer

Generationerne fra 70’erne og 40’erne har helt forskellige årsager til ikke at spare mere op. Årgange fra 40’erne oplever, at de har tilstrækkelig økonomisk buffer, og derfor vælger de ikke at spare yderligere op. Over halvdelen af generation Y har helt enkelt ikke økonomisk råderum til at spare op.

Blandt dem født i 70’erne svarede én ud af fem, at de ikke havde fået gjort det til en vane at spare op. Stort set ingen i gruppen født i 40’erne giver dette svar.

	Totalt	16-34 år	35-55 år	56-74 år
Jeg har simpelthen ikke råd	42%	61%	39%	26%
Jeg synes, jeg sparer nok op allerede	32%	25%	33%	37%
Jeg ville gerne spare mere op, men det bliver bare ikke til noget/ er ikke god til at få det gjort til en vane	10%	20%	8%	3%
Det er surt at spare for meget op, pengene er til for at blive brugt!	7%	9%	7%	4%
Jeg ville gerne spare mere op, men jeg ved for lidt om, hvilke opsparingsformer, der ville passe mig	4%	7%	3%	1%
Jeg ville gerne spare mere op, men jeg savner hjælp fra banken til, hvordan jeg bør lægge min opsparing	2%	2%	2%	0%
Min økonomiske buffer er tilstrækkelig stor, som den er	36%	19%	38%	53%
Hvis jeg har brug for penge, vil jeg hellere tage et nyt lån	1%	1%	1%	1%
Hvis jeg har brug for penge, vil jeg hellere udvide mine eksisterende lån	4%	1%	5%	5%

Undersøgelsen er gennemført af TNS Gallup på vegne af Nordnet, og gennemførtes i oktober 2010. Den bygger på 4000 interviews med danskere, svenskere, nordmænd og finner i alderen 16-74 år.

For yderligere information, kontakt venligst
Max Gandrup, Landechef for Nordnet Danmark
Mobil: 24 29 15 00
Mail: max.gandrup@nordnet.dk